

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudkýň JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jany Zemkovej PhD. v právnej veci žalobkyne: **H.**, právne zastúpenej *JUDr. J. advokátom, Advokátska kancelária so sídlom M.*, proti žalovanému: **Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR**, Dobrovičova 12, 812 66 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 32936/2009 zo dňa 01. decembra 2009, konajúc o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 134//2010-55 zo dňa 17. mája 2011, jednomyseľne

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3S 134/2010-55 zo dňa 17. mája 2011 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného číslo: 32936/2009 zo dňa 01. decembra 2009 podľa § 250j ods. 2 písm. d/, e/, ods. 3 O.s.p. **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

Žalovaný je **p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi trovy konania v sume 589,73 € v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku na účet JUDr. J., advokáta v K.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zamietol žalobu žalobkyne o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 32936/2009 zo dňa 01.12.2009 a žalobkyni náhradu trov konania nepriznal.

Uvedeným rozhodnutím žalovaný odvolanie žalobkyne zamietol a potvrdil rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej aj „platobná agentúra“) č. 500/1083/76/2008 zo dňa 17.09.2009, ktorým neschválila poskytnutie podpory formou vyrovnávacieho príspevku na znevýhodnené oblasti z dôvodu nedodržania deklarovanej výmery za celý dodatočný titul.

Krajský súd rozsudok odôvodnil tým, že po preskúmaní spisového materiálu nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia. Žalovaný sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými námietkami, ktoré v odvolaní uviedla žalobkyňa, správne zistil skutkový stav a postupoval v súlade s nariadením (ES) 1782/2003, 796/2004, 1973/2004, ako aj nariadením vlády Slovenskej republiky č. 4399/2008. V predmetnej veci boli vykonané krížové kontroly 1 a 2 a krížová kontrola na mieste a žalobkyňa bola daná možnosť sa s ich výsledkami oboznámiť alebo vzniesť prípadné námietky. Nesúhlasil s námietkou žalobkyne, že by platobná agentúra vykonala nekvalifikovanú krížovú kontrolu na mieste bez použitia GPS techniky, nakoľko sa presne pridržiavala procesných pravidiel zakotvených v nariadení (ES) 796/2004 a 1782/2003. Žalovaný ani platobná agentúra nepopiera vlastnícke resp. spoluvlastnícke právo žalobkyne, ale rozhoduje o poskytnutí priamych platieb, pre poskytnutie ktorých je žiadateľ povinný splniť okrem existujúceho platného vlastníckeho, nájomného alebo užívateľského vzťahu deklarovanej pôdy aj ostatné podmienky podľa príslušnej národnej legislatívy a legislatívy Európskej únie (ES). Žalobkyňa riadnym spôsobom nepreukázala obhospodárenie sporných dielov v súlade s legislatívou, čo jej vykonanou kontrolou na mieste platobná agentúra (ktorá je pre účely poskytnutia priamych platieb v podmienkach Slovenskej republiky jediným akreditovaným orgánom pre posúdenie oprávnenosti poskytnutia) preukázala.

Žalobkyňou predložené listy vlastníctva žalovaný dôkladne preskúmal a zistil, že spoluvlastnícky podiel spoločnosti T., a.s., so sídlom v B., na uvedených listoch vlastníctva nepresahuje 34%, konkrétne na LV č. X. predstavuje 14731144/52617600, na LV č. X. predstavuje 287813/871290 a na LV č. X. predstavuje spoluvlastnícky podiel 14731144/52617600. V súlade so znením § 139 Občianskeho zákonníka, o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov a uplatňuje sa tzv. väčšinový princíp, čo v prípade spoločnosti T., a.s., nie je splnené.

Proti rozsudku krajského súdu podala odvolanie žalobkyňa zastúpená advokátom a navrhla, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného zruší a vec vráti na ďalšie konanie z dôvodu neúplne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia veci. Namietala, že súd prvého stupňa sa vôbec nevysporiadal s otázkou povahy väčšinového spoluvlastníka, ktorým je spoločnosť T., a.s., a nebol dôsledný pokiaľ ide o zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov podpísanú prenajímateľom T., a.s., B. a nájomcom O. (synom podnájomníčky H. – žalobkyne, následná podnájomná zmluva H.).

Z listu vlastníctva č. X. kat. úz. H. vyplýva, že spoluvlastnícky podiel H. plus T., a.s., predstavuje výmeru 35,9560 ha pri 257 spoluvlastníkoch a je najväčší. Na liste vlastníctva č. X. kat. úz. H. spoluvlastnícky podiel T., a.s., plus žalobkyňa plus jej syn O. predstavuje výmeru 0,15 65 ha pri 188 spoluvlastníkoch a je najväčší. Rovnako tak je aj pokiaľ ide o list vlastníctva č. X. kat. úz. H., kde spoluvlastnícky podiel T., a.s., plus žalobkyňa plus O. predstavuje výmeru 36,44 07 ha pri 187 spoluvlastníkoch a je najväčší.

Vytýkala súdu, že bez náležitého zdokumentovania považuje A., s.r.o., H. za väčšinového spoluvlastníka a poukázala na to, že pre schválenie a poukázanie podpory formou vyrovnávacieho príspevku na znevýhodnené oblasti je rozhodujúca výmera žiadateľa nad 0,5 ha obhospodarovanej pôdy, čo aj splnila, a nie tzv. väčšinový princíp podľa § 139 Občianskeho zákonníka. Správne orgány a prvostupňový súd nevyhodnotili nájomnú zmluvu medzi prenajímateľom Pozemkové spoločenstvo H. a nájomcom A., s.r.o., H., jej platnosť a tiež spôsobilosť na právne úkony prenajímateľa. Na základe tejto zmluvy, ktorú

považuje za nulitnú, poberá spoločnosť A., s.r.o., H. nezákonné agrodotácie. Naopak na riadne uzatvorené a platné nájomné zmluvy a podnájomnú zmluvu na totožné pozemky správne orgány ani prvostupňový súd neprihliadli, čím postupovali nezákonne.

Ďalej namietala, že v máji 2009 písomne vyzvala A., s.r.o., PPA a MPRV SR, aby sa zúčastnili geodetického vytyčenia pozemkov v teréne, včítane vyznačenia lomových bodov prenajatých pozemkov, ako aj lomových bodov kultúrnych dielikov, avšak všetci pozvaní vytyčovanie ignorovali, navyše A., s.r.o., vytyčenie, ktoré bolo v ich neprospech zničilo. Ak sa platobná agentúra nezúčastnila vytyčovania v teréne keď túto činnosť organizovala žalobkyňa, ale sama vytyčenie v teréne nevie, resp. nechce realizovať, zrejme tak nechce ani odhaliť nezákonné poberanie agrodotácie. Pre objektívne rozhodnutie vo veci je na posúdenie odbornej otázky potrebné a nevyhnutné vykonať dôkaz znaleckým posudkom.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní žalobkyne (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia zverejnené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk, pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011) rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Najvyšší súd z obsahu súdneho a administratívneho spisu zistil, že žalobkyňa požiadala dňa 14.05.2008 o poskytnutie podpory formou vyrovnávacieho príspevku v znevýhodnených oblastiach. Rozhodnutím č. 500/1083/76/2008 zo dňa 17. septembra 2009 Pôdohospodárska platobná agentúra rozhodla o neschválení poskytnutia podpory formou vyrovnávacieho príspevku v znevýhodnených oblastiach z dôvodu nedodržania deklarovanej výmery za celý dotačný titul v zmysle článku 16 ods. 3 pododsek 2 nariadenia (ES) č. 1975/2006 a súčasne o vylúčení z poskytovania podpory v sume 2215,79 €/66.752,89 Sk, kedy sa táto čiastka odpočíta od podpory, na ktoré má farmár oprávnenie v súvislosti so žiadosťami v priebehu troch rokov nasledujúcich po roku vylúčenia. Odvolanie žalobkyne žalovaný správny orgán (sekcia rozvoja vidieka a priamych platieb) zamietol a rozhodnutie Pôdohospodárskej platobnej agentúry potvrdil.

Podľa § 250j ods. 3 veta prvá O.s.p., *súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správnenému orgánu na ďalšie konanie, ak bolo rozhodnutie vydané na základe neúčinného právneho predpisu alebo rozhodnutie je nepreskúmateľné pre neúplnosť spisov správneho orgánu alebo z dôvodu, že spisy neboli predložené.*

Najvyšší súd sa oboznámil s obsahom administratívneho spisu a dospel k záveru, že v spise obsiahnutý materiál nie je spôsobilý na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného ani rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu. Súd na základe obsahu administratívneho spisu nedokázal ustáliť rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých napadnuté rozhodnutia vychádzajú, nemohol pre absenciu listín preukazujúcich tieto zistenia ani overiť správnosť podkladov, z ktorých rozhodnutia vychádzali. V konaní, ktorého priebeh má spis zaznamenať pritom ide o rozhodnutie o poskytovaní štátnej podpory. Doklady preto nesmú v spise absentovať.

Základným nedostatkom spisu žalovaného, v ktorom je vedené odvolanie žalobkyne je, že je nezurnalizovaný. Jednotlivé listiny nie sú chronologicky usporiadané a zviazané, a pre účely súdneho konania plombované pečiatkou žalovaného. Spôsob vedenia spisu teda neumožňuje zachovať neporušenosť spisu počas jeho manipulácie v administratívnom konaní a v súdnom konaní a identifikovať, či napadnuté rozhodnutia majú svoj základ v obsahu spisu. Podľa spisového prehľadu č. 2858/2009-930 Odvolanie – H. SHR, H. – LFA odvolací spis obsahuje štyri listiny 1/ ev.č. záznamu 22073/2009 – Oznámenie rozhodnutia a vrátenie spisu, 2/ ev.č. záznamu 21110/2009 – Rozhodnutie – zrušenie rozhodnutia PPA, 3/ ev.č. záznamu 20885/2009 – Uplatnenie práva podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku odpoveď, 4/ ev. č. záznamu 20087/2009 – Výzva podľa § 33 SP. V spise sa ďalej nachádza napadnuté rozhodnutie č. 32936/2009 zo dňa 01.12.2009 s doručenkou. Odvolací spis teda neobsahuje žiadne dôkazy, iba rozhodnutia žalovaného a výzvy žalovaného.

Prvostupňový spis Pôdohospodárskej platobnej agentúry č.s. 500/535-024-2008 neobsahuje spisový prehľad. Taktiež nie je žurnalizovaný a spôsob jeho vedenia nezabezpečuje zachovanie jeho úplnosti počas celého administratívneho súdneho konania. Spis obsahuje prvostupňové rozhodnutie č. 500/1666/16797/2008 zo dňa 07.05.2009. Odvolanie žalobkyne zo dňa 29.05.2009, rozhodnutie žalovaného č. 21110/2009 zo dňa 07.08.2009 o zrušení rozhodnutia PPA zo dňa 07.05.2009, nové rozhodnutie PPA č. 500/1083/76/2008 zo dňa 17.09.2009 o neschválení podpory, podanie žalobkyne zo dňa 07.10.2009 (odvolanie), výzvy na uplatnenie práva podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku, fotokópia Rozkazu na plnenie Okresného súdu Rožňava č. k. 5C/240/2009-38 zo dňa 12.06.2009.

Za doklady s určitou vypovedacou hodnotou možno považovať iba prílohy pripojené k rozhodnutiam, a to 1/ špecifikácia platieb – vyrovnávací príspevok na znevýhodnené oblasti zo dňa 17.09.2009 a 2/ špecifikácia platieb zo dňa 17.09.2009, zoznam pozemkov so zistenou naddeklaráciou. Tieto však samy osebe neumožňujú preskúmať správnosť a zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd prípisom zo dňa 01. decembra 2011 požiadal Krajský súd v Bratislave o potvrdenie, či administratívny spis (nachádzajúci sa v súdnom spise) je ten, na základe ktorého bol vykonaný súdny prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia č. 32936/2009 zo dňa 01. decembra 2009 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Sžo/37/2011. Na výzvu krajský súd v liste zo dňa 10. februára 2012 oznámil, že: „predložený administratívny spis je ten, na základe ktorého bol vykonaný súdny prieskum zákonnosti napadnutého rozhodnutia a iný spis sa u nás nenachádza“.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 O.s.p.).

Zákon č. 274/2006 Z.z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka v ustanovení § 1 upravuje pôsobnosť Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) a pôsobnosť Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len „platobná agentúra“) pri poskytovaní

a/ finančných prostriedkov na rozvojové programy poľnohospodárstva a vidieka podľa podmienok ustanovených vo viacročnej finančnej dohode z programu SAPART,

b/ dotácii v poľnohospodárstve, potravinárstve a lesnom hospodárstve z prostriedkov štátneho rozpočtu; podmienky poskytovania dotácií upravuje osobitný predpis,

c/ podpory pre pôdohospodárstvo, rozvoj vidieka a rybné hospodárstvo.

Podľa § 7 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2007 Z.z. o pôsobnosti orgánov štátnej správy pri poskytovaní podpory v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka, platobná agentúra

- rozhoduje o poskytovaní podpory podľa osobitného predpisu alebo o poskytovaní zálohovej platby.

Podľa § 2 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 81/2007 Z.z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu,

- jednotná platba na plochu sa poskytuje na výmeru obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy, vedenej v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov.

Žiadosť o jednotnú platbu na plochu môže podať osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť na území Slovenskej republiky a obhospodaruje poľnohospodársku pôdu podľa ods. 1 (ods. 2 citovaného ustanovenia).

Suma jednotnej platby na plochu sa upraví podľa osobitných predpisov, ak

- na základe vykonaných kontrol sa zistia rozdiely medzi skutočnou výmerou poľnohospodárskej pôdy, ktorú obhospodaruje žiadateľ a výmerou, ktorú uviedol v žiadosti (§ 2 ods. 5 písm. b/).

Pre súd je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia; *súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré by mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia* (§ 250i ods. 1 veta prvá, ods. 3 O.s.p.).

Podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku ustanovujúcej správne súdnictvo, *súd pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu nielen so zreteľom na hmotné právo, ale posudzuje zákonnosť rozhodnutia a postupu aj vzhľadom k tomu, či správny orgán postupoval v konaní v súlade s procesnými predpismi a v rámci súdneho prieskumu prihliada len k tým procesným vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.*

Správne orgány svoje rozhodnutia odôvodnili preskúmaním listinných dôkazov, ktoré pre poskytnutie podpory zohľadnili, a ktorými sa v konaní a pri rozhodovaní zaoberali, avšak z obsahu pripojeného administratívneho spisu správneho orgánu prvého a druhého stupňa súd zistil, že listinné dôkazy (citované v rozhodnutiach správnych orgánov) predložené žalobkyňou na výzvu Pôdohospodárskej platobnej agentúry ale aj tie, ktoré mali byť podkladom pre vydanie rozhodnutia sa v administratívnom spise nenachádzajú.

Z ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že *pod administratívnym spisom treba rozumieť úplný, žurnalizovaný a originálny zväzok listín týkajúcich sa veci, vrátane originálu dokladov o doručení rozhodnutia.*

Zákonná povinnosť žalovaného správneho orgánu bez meškania predložiť administratívny spis spolu so spismi správneho orgánu prvého stupňa je upravená v ustanovení § 250d ods. 1 O.s.p.) a pri predkladaní administratívneho spisu je potrebné

uvedené rešpektovať, pretože úplný, žurnalizovaný a originálny spisový materiál vo veci zlepšuje procesné podmienky pre efektívne vedenie súdneho preskúvacieho konania.

Pre procesné pochybenia (neúplnosť spisu), ktoré mali za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia, sa odvolací súd vecou meritórne zaoberať nemohol.

V ďalšom konaní bude povinnosťou žalovaného zistené procesné pochybenia odstrániť, chýbajúce doklady (listy vlastníctva č. X., č. X., č. X. kat. úz. H., Zmluvu o podnájme poľnohospodárskych pozemkov zo dňa 14.05.2008, Zmluvu o nájme poľnohospodárskych pozemkov zo dňa 06.05.2008, grafický náčrt parciel, identifikáciu parciel z katastra nehnuteľností a iné, uvedené v odôvodnení rozhodnutí správnych orgánov) do spisu zadovážiť, opätovne sa zaoberať námietkami žalobkyne a vo veci rozhodnúť.

O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 veta druhá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1, 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalobkyne, ktorá mala vo veci úspech priznal náhradu trov konania v sume 589,73 €.

Podľa § 250k ods. 1 veta druhá O.s.p., ***ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania.***

V súvislosti s tým dáva senát odvolacieho súdu najskôr do pozornosti judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ako aj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III. ÚS 92/09-9 zo dňa 01. apríla 2009 – www.concourt.sk. Tento názor vychádza z predmetu správneho súdnictva, ktorým je v prvom rade prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktoré priznávajú najrôznejšie verejné práva alebo ukladajú verejnoprávne povinnosti, pričom základným kritériom, ktorý súd uplatňuje v tomto prieskume, je posúdenie, či postup a samotné napadnuté rozhodnutie správneho orgánu je zákonné alebo nie. Ide teda zásadne o veci, ktoré nie je možné objektívne oceniť v peniazoch. Správne súdnictvo nie je založené na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivca, vrátane určovania ich spornej výšky pri peňažnom plnení. Z týchto dôvodov sa súdna prax a následne na to aj legislatíva (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 209/2009 Z.z. účinná od 01. júna 2009), priklonili k názoru, že úkony právnej pomoci vykonané advokátom v správnom súdnictve treba posudzovať ako hodnotu veci alebo práva, ktoré nemožno vyjadriť v peniazoch.

Právny zástupca žalobkyne predložil spolu s odvolaním vyúčtovanie trov právneho zastúpenia vo výške 589,73 €. Najvyšší súd Slovenskej republiky mu priznal trovy právneho zastúpenia nasledovne:

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za žalobu vo výške **66 €** a za odvolanie vo výške **66 €** a zo 4 úkonov právnej služby podľa predloženej špecifikácie a to:

Za prevzatie zastúpenia zo dňa 05.02.2010, žalobu zo dňa 08.02.2010 a za podanie zo dňa 17.06.2010 vo výške **3x 88,10 €** (správne malo byť 120,23 € podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov, ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z.z.“ vo výške 1/6 výpočtového základu, ktorý v roku 2010 bol vo výške 721,40 €), režijný paušál **3x 7,21 €**.

Za podanie odvolania zo dňa 04.07.2011 vo výške **88,10 €** (správne malo byť 123,50 € vo výške 1/6 výpočtového základu, ktorý v roku 2011 je 741 €) spolu s režijným paušálom vo výške **7,41 €**.

Správne by mala žalobkyni patriť náhrada trov konania vo výške 747,88 €, keďže však právny zástupca žalobkyne špecifikoval náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 589,73 €, súd nemohol priznať viac, ako bolo uplatnené.

Ďalej bola právnemu zástupcovi žalobkyne, ktorý je platiteľom dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) priznaná uplatnená DPH zo základu 381,44 € podľa § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vo výške 20 % v sume **76,29 €**.

Celkom boli priznané žalobkyni na náhradu trovy konania vo výške 589,73 € (66 € + 66 € + 457,73 €), ktoré je žalovaný povinný zaplatiť právnemu zástupcovi žalobkyne na účet, ktorý je vedený v S., a.s., č. účtu: X., VS: X.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. apríla 2012

JUDr. Ivan R U M A N A, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková